

Warszawa, 12 kwietnia 2023 r.

Sygn. akt KR III R 25/22

Decyzja nr KR III R 25/22

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Sebastian Kaleta

Członkowie Komisji:

Paweł Lisiecki, Bartłomiej Opaliński, Wiktor Klimiuk, Łukasz Kondratko, Robert Kropiwnicki, Jan Mosiński, Adam Zieliński

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2023 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 14 lutego 2012 r., nr 100/GK/DW/2012 ustalającej odszkodowanie za nieruchomość o pow. m² położoną w Warszawie przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56), ozn. hip. „G/ hip. nr dawny ”, z obrębu , działka nr , która obecnie stanowi część działek ewidencyjnych: nr objętej księgą wieczystą nr i nr objętej księgą wieczystą nr ,

z udziałem stron: Miasta Stołecznego Warszawy, Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu, H. P -M , J M P , B P

na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 30 ust. 1 pkt 4a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2021 r. poz. 795; dalej: ustawa z dnia 9 marca 2017 r.)

orzeka:

uchylić w całości decyzję Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 14 lutego 2012 r., nr 100/GK/DW/2012 i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia Prezydentowi m.st. Warszawy.

UZASADNIENIE

I. Przebieg postępowania administracyjnego przed Komisją do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich.

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja), działając na podstawie art. 15 ust. 2 i 3 w zw. z art. 16 ust. 1 i 2 w zw. z art. 16a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., postanowiła w dniu 25 maja 2022 r. wszcząć z urzędu postępowanie rozpoznawcze w sprawie decyzji Prezydenta m.st. z dnia 14 lutego 2012 r., nr 100/GK/DW/2012 ustalającej odszkodowanie za nieruchomość o pow. m² położoną w Warszawie przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56), ozn. hip. „G hip. nr dawny i”, z obrębu , działka nr , która obecnie stanowi część działek ewidencyjnych: nr objętej księgą wieczystą nr i nr objętej księgą wieczystą nr z udziałem stron: Miasta Stołecznego Warszawy, Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu, H P -M , J M P , B. P .

Postanowieniem z dnia 25 maja 2022 r., Komisja, na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., postanowiła zawiadomić właściwe organy administracji publicznej oraz sądy o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego.

Postanowieniem z dnia 25 maja 2022 r. Komisja zwróciła się do Społecznej Rady przy Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich o wydanie opinii w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr z dnia 14 lutego 2012 r., nr 100/GK/DW/2012.

Zawiadomieniem z dnia 13 czerwca 2022 r., Przewodniczący Komisji zawiadomił strony o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 14 lutego 2012 r., nr 100/GK/DW/2012.

Powyższe postanowienia i zawiadomienie zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 14 czerwca 2022 r.

Pismami z dnia 8 lipca 2022 r. zawiadomiono Prezydenta m.st. Warszawy, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie i Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu o wszczęciu przez Komisję postępowania rozpoznawczego w sprawie nieruchomości położonej w Warszawie przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56) w trybie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Pismem z dnia 20 września 2022 r. zawiadomiono Wojewodę Mazowieckiego o wszczęciu przez Komisję postępowania rozpoznawczego w sprawie nieruchomości położonej w Warszawie przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56) w trybie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Zawiadomieniami z dnia 22 lipca 2022 r., 20 września 2022 r., 24 listopada 2022 r., 26 stycznia 2023 r. oraz z dnia 22 marca 2023 r. poinformowano strony o przedłużeniu do dnia 25 września 2022 r., 25 listopada 2022 r., 25 stycznia 2023 r., 27 marca 2023 r. oraz do dnia 29 maja 2023 r. postępowania rozpoznawczego w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 14 lutego 2012 r., nr 100/GK/DW/2012 ustalającej odszkodowanie za nieruchomość o pow. m^2 położoną w Warszawie przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56) z uwagi na szczególnie skomplikowany stan sprawy, obszerny materiał dowodowy oraz konieczność zapewnienia stronom czynnego udziału w sprawie.

Zawiadomienia zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 25 lipca 2022 r., 23 września 2022 r., 28 listopada 2022 r., 7 stycznia 2023 r. oraz w dniu 28 marca 2023 r.

W dniu 22 marca 2023 r. Komisja zawiadomiła strony o zakończeniu postępowania rozpoznawczego w sprawie decyzji Prezydenta m.st. z dnia 14 lutego 2012 r., nr 100/GK/DW/2012 ustalającej odszkodowanie za nieruchomość o pow. m^2 położoną w Warszawie przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56) i poinformowała, że w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia strona ma prawo wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strony zostały pouczone, iż powyższe zawiadomienie uznaje się za skutecznie doręczone po upływie 7 dni od daty ogłoszenia.

Powyższe zawiadomienie ogłoszono w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 28 marca 2023 r.

W dniu 5 kwietnia 2023 r. Społeczna Rada wydała opinię nr nr stwierdzając, że Prezydent m.st. Warszawy wydając decyzję z dnia 14 lutego 2012 r., nr 100/GK/DW/2012 uchybił obowiązkowi wszechstronnego zbadania sprawy oraz wnikliwego sprawdzenia obu przesłanek określonych w art. 215 u.g.n. oraz bezpodstawnie uznał, że zostały one spełnione. Społeczna Rada wskazała, że organ nie zlecił wykonania przez biegłego geodetę opracowania, na podstawie, którego można było określić przeznaczenie nieruchomości pod zabudowę, a fragment planu z 1931 r. był w znacznym stopniu zniszczony. W zakresie przesłanki pozbawienia władania byłego właściciela gruntem po 5 kwietnia 1958 r., Prezydent m.st. Warszawy swoje ustalenia oparł jedynie na dokumentacji zgromadzonej po tej dacie. Przy czym

nieruchomość już od 1954 r. została przeznaczona pod ogródki działkowe na podstawię zaświadczenia lokalizacyjnego z dnia 4 czerwca 1954 r. wyrażającego zgodę na lokalizację czasową do 1960 r.

II. Na podstawie zebranego materiału dowodowego Komisja ustaliła, co następuje:

1. Opis nieruchomości.

Nieruchomość położona w Warszawie dawnej przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56) o pow. m², pochodząca z nieruchomości hipotecznej „G hip. nr dawny ”, działka nr , obecnie stanowi część działek ewidencyjnych: nr i nr z obrębu .

Przedmiotowy grunt przed 1945 r. był niezabudowany, przynależał do kompleksu kilkudziesięciu nowo wytyczonych działek, część z nich zabudowana była domami mieszkalnymi, które w czasie działań wojennych zostały zniszczone.

Działka ewidencyjna nr objęta księgą wieczystą nr , obecnie ul. Perkuna 56, zabudowana jest budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym, oznaczonym nr 2A, przekazanym do użytku w maju 1995 r., IV/V kondygnacyjnym, o powierzchni użytkowej mieszkań m², kubaturze m³.

Działka ewidencyjna nr objęta księgą wieczystą nr , obecnie ul. Perkuna 54, zabudowana jest budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym, oznaczonym nr 2B, przekazanym do użytku w maju 1995 r., IV/V kondygnacyjnym, o powierzchni użytkowej mieszkań m², kubaturze m³ (zaświadczenie Wydziału Urbanistyki i Architektury Urzędu Dzielnicy Praga Południe z dnia 20 stycznia 2002 r.).

Decyzją Prezydenta m.st. Warszawy nr z dnia 18 grudnia 2002 r. lokal nr w budynku mieszkalnym przy ul. Perkuna 54 przekształcono w przedszkole publiczne.

2. Dawny właściciel nieruchomości i jego następcy prawni.

Zgodnie z zaświadczeniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie, XV Wydział Ksiąg Wieczystych z dnia 13 maja 2010 r., L.dz. , tytuł własności nieruchomości warszawskiej ozn. hip. jako działka nr o powierzchni m² zapisany był na B P , na podstawie umowy sprzedaży zawartej w formie aktu notarialnego z dnia 3 lutego 1943 r.

W myśl postanowienia Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 25 sierpnia 2006 r., sygn. akt [redacted] spadek po dawnym właścicielu nieruchomości - B [redacted] P [redacted], zm. w dniu 27 sierpnia 2003 r. w Obornikach, nabyły dzieci: H [redacted] P [redacted] - M [redacted], S [redacted] P [redacted], P [redacted] - P [redacted] każde po 1/3 części.

Następnie zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 2 marca 2021 r., sygn. akt [redacted] spadek po S [redacted] P [redacted], zm. w dniu 20 stycznia 2020 r. w Obornikach, nabyli synowie: J [redacted] M [redacted] P [redacted], B [redacted] F [redacted], każdy z nich po 1/2 części.

Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 1 lutego 2022 r., sygn. akt [redacted] spadek po P [redacted] P [redacted], zm. w dniu 18 listopada 2020 r. w Obornikach, nabyli: siostra H [redacted] P [redacted] - M [redacted] w 1/2 części, bratankowie: J [redacted] M [redacted] P [redacted], B [redacted] P [redacted] każdy z nich po 1/4 części.

3. Stan faktyczny przed wydaniem decyzji ustającej odszkodowanie.

Przedmiotowa nieruchomość została objęta działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz.U. Nr 50, poz. 279, dalej: dekret).

Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy, Stołeczny Urząd Budownictwa w dniu 4 czerwca 1954 r. wydał czasowe zaświadczenie lokalizacyjne nr [redacted] - do końca 1960 r. - o ogródkach działkowych dla W [redacted] R [redacted] Z [redacted] Z [redacted], obejmujących teren na Grochowie Południowym przy ul. Ostrobramskiej i ul. Perkuna stanowiących własność Skarbu Państwa. Według załącznika do powyższego zaświadczenia wynika, że projektowana powierzchnia ogródków wynosiła [redacted] ha, grunt nie posiadał zabudowy mieszkalnej, ani niemieszkalnej, nie było doprowadzonych wodociągów, ani utwardzonej nawierzchni. Inwestycja miała być realizowana w 1955 r., a inwestorem był Z [redacted] Z [redacted] M [redacted] m.st. Warszawy.

Decyzją o lokalizacji inwestycji z dnia 19 lutego 1974 r., nr [redacted] Urząd m.st. Warszawy Wydział Urbanistyki i Architektury w porozumieniu z Miejską Komisją Planowania Gospodarczego na przedmiotowym gruncie ustalił lokalizację Z [redacted] S [redacted] Z [redacted] przy P [redacted] Z [redacted] O [redacted] przy ul. Ostrobramskiej. Decyzją jednocześnie uchylono wcześniejszą decyzję lokalizacyjną z dnia 9 października 1973 r., nr [redacted] wydaną pod tę samą inwestycję. Jak ustalono ostatecznie, inwestycja ta nie została zrealizowana.

Urząd Dzielnicowy Warszawa Wola pismem z dnia 12 maja 1975 r., [redacted] wniósł o przepisanie na własność Skarbu Państwa tytułu własności

nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Górników 29, hip. „G hip. nr dawny „ , działka nr .

Decyzją z dnia 12 września 1988 r., nr przedmiotowy grunt został przekazany w zarząd na rzecz P. C O z siedzibą w Warszawie pod budowę budynków mieszkaniowych wielorodzinnych z usługami towarzyszącymi. W tej samej decyzji uchylona została decyzja z dnia 30 sierpnia 1974 r., i decyzja z dnia 9 listopada 1977 r., Urzędu Dzielnicy Warszawa Wola o przekazaniu w użytkowanie ww. gruntu na rzecz P. Z O , celem budowy Z S: Zi .

Urząd Dzielnicy Warszawa Praga Południe następnie decyzją z dnia 27 września 1989 r., nr zatwierdził plan realizacyjny inwestycji na terenie przy ul. Perkuna w Warszawie.

W myśl decyzji z dnia 31 października 1991 r., nr Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, P C O z siedzibą w Warszawie nabyło z mocy prawa z dniem 5 grudnia 1990 r. na 99 lat (do dnia 5 grudnia 2089 r.) prawo użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własności Skarbu Państwa, położonych przy ul. Perkuna o łącznej powierzchni : m² wraz z nieodpłatnym nabyciem prawa własności budynków znajdujących się na gruncie.

Decyzją z dnia 25 marca 1994 r., nr i decyzją z dnia 17 grudnia 1993 r., nr Urząd Dzielnicy Gminy Warszawa Praga Południe zezwolił M S: M „N D ” na budowę trzech budynków mieszkalnych oznaczonych nr 2, 2A, 2B przy ul. Perkuna, obręb , zgodnie z planem realizacyjnym określonym w decyzji z dnia 6 grudnia 1993 r., nr Urzędu Dzielnicy Gminy Warszawa Praga Południe, w którym zatwierdzono zamienny plan realizacyjny zagospodarowania terenu pod inwestycję osiedla mieszkaniowego, m.in. z zastosowaniem się do informacji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu z dnia 10 listopada 1993 r. Zgodnie z powyższym planem realizacyjnym grunt był niezabudowany, płaski, bez zadrzewienia.

Na podstawie umowy z dnia 3 stycznia 1994 r., nr zawartej pomiędzy Dzielnicą Gmina Warszawa Praga Południe, a M S M „N ”, ww. spółdzielnia zobowiązała się do budowy osiedla mieszkaniowego wielorodzinnego przy ul. Perkuna, z uwzględnieniem, że inwestycja zostanie zaprojektowana w sposób umożliwiający optymalne wykorzystanie terenu pod względem technicznym i ekonomicznym; wybudowaniem i sfinansowaniem lokalnej infrastruktury technicznej

wybudowanie nawierzchni wraz z odwodnieniem, oświetleniem i parkingami i przekazanie ich w majątek Dzielnicy Gminy.

W powyższej umowie postanowiono również, że Dzielnica Gmina Warszawa Praga Południe zobowiązała się do przekazania w użytkowanie wieczyste na 99 lat w drodze bezprzetargowej terenu o pow. m² położonego pomiędzy ul. Perkuna, ul. Ostrobramską przeznaczonego na realizację zabudowy mieszkaniowej, wielorodzinnej na rzecz M S M „N D”.

W dniu 26 kwietnia 1995 r. sporządzony został protokół w sprawie odbioru końcowego budynku nr 2B przy ul. Perkuna 54, z którego wynika, że roboty budowlano - montażowe zostały rozpoczęte w dniu 17 grudnia 1993 r. i zakończone w dniu 25 kwietnia 1995 r. Komisja po dokonaniu odbioru końcowego budynku nr 2B przy ul. Perkuna 54 przekazała go A O: „N D”.

4. Postępowanie w sprawie wypłaty odszkodowania przed Prezydentem m.st. Warszawy.

Pismem z dnia 15 września 2008 r. (wpływ 5 listopada 2008 r.) złożonym do Urzędu m.st. Warszawy pełnomocnik S P - adw. R N wniósł o odszkodowanie na podstawie art. 215 ust. 2 u.g.n. za pozbawienie faktycznej możliwości władania działką położoną w Warszawie przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 45 i 56) o powierzchni całkowitej m², oznaczoną jako działka gruntu numer , wchodzącą w skład nieruchomości warszawskiej „G - hip. , dawny " Rej. Hip. nr , która na podstawie dekretu z 26 października 1945 r. przeszła na własność Gminy m.st. Warszawy, a następnie na Skarb Państwa.

Pełnomocnik w uzasadnieniu wniosku wskazał, że następcy prawnemu B P przysługuje odszkodowanie z tytułu pozbawienia faktycznego władania działką budowlaną. Przedmiotowa nieruchomość przed wejściem w życie „dekretu warszawskiego", mogła być przeznaczona pod budownictwo jednorodzinne, a poprzedni właściciel i jego następcy prawni zostali pozbawieni faktycznej możliwości władania nią po dniu 5 kwietnia 1958 r.

W dniu 30 marca 2010 r. pełnomocnik S P wniósł do Wojewody Mazowieckiego zażalenie na niezadowolone sprawy w terminie, tj. niewydanie decyzji ustalającej odszkodowanie za nieruchomość położoną w Warszawie przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56) oznaczoną „G - hip. , dawny ' Rej. Hip. nr .

Wojewoda Mazowiecki postanowieniem z dnia 6 października 2010 r., nr [redacted] zażalenie uznał za uzasadnione i wyznaczył Prezydentowi m.st. Warszawy termin załatwienia sprawy do dnia 30 listopada 2010 r.

Następnie w dniu 20 maja 2011 r. pełnomocnik S [redacted] P [redacted] wniósł skargę na bezczynność Prezydenta m.st. Warszawy w sprawie o ustalenie odszkodowania za ww. nieruchomość w związku, z którą Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 24 listopada 2011 r., sygn. akt [redacted] zobowiązał Prezydenta m.st. Warszawy do rozpoznania wniosku S [redacted] P [redacted] i wydanie decyzji w ciągu 2 miesięcy od zwrotu akt z prawomocnym wyrokiem (wyrok prawomocny z dniem 17 stycznia 2012 r.).

Na podstawie operatu szacunkowego z dnia 2 grudnia 2011 r. – rzeczoznawcy majątkowego J [redacted] N [redacted] – 1 m² gruntu przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56) stanowiący część działek ewidencyjnych nr [redacted] i nr [redacted] wyceniony został w 1945 r. na kwotę 1.117 zł, natomiast wartość rynkowa prawa własności gruntu według stanu na 1945 r. i poziomu cen oraz przeznaczenia na 2011 r. wyniosła 580.282,00 zł.

5. Decyzja odszkodowawcza.

Prezydent m.st. Warszawy decyzją z dnia 14 lutego 2012 r., nr 100/GK/DW/2012 ustalił odszkodowanie w wysokości 580.282,00 zł, za przejętą dekretem z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279) nieruchomość o powierzchni [redacted] m² położoną w Warszawie przy dawnej ul. Górników 29, ozn. hip. jako „G [redacted] hip. nr [redacted] dawny [redacted]”, działka nr [redacted], która obecnie stanowi część działek ewidencyjnych nr [redacted] i nr [redacted] z obrębu [redacted], stanowiących własność Skarbu Państwa na rzecz:

- S [redacted] P [redacted] w wysokości 193.427,34 zł w 1/3 części,
- H [redacted] P [redacted] - M [redacted] w wysokości 193.427,33 zł w 1/3 części,
- P [redacted] P [redacted] w wysokości 193.427,33 zł w 1/3 części.

W pkt. 3 ustalono, że odszkodowanie zostanie w całości wypłacone przez Prezydenta m.st. Warszawy działającego jako organ wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej;

Wypłata odszkodowania nastąpi jednorazowo, w terminie 14 dni od dnia, w którym niniejsza decyzja stanie się ostateczna, w formie przelewu na podane przez strony konta bankowe (pkt. 4);

Do skutków zwłoki lub opóźnienia w zapłacie odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu Cywilnego (pkt. 5).

Prezydent m.st. Warszawy w uzasadnieniu decyzji wskazał, że w dacie wejścia w życie dekretu z dnia 26 października 1945 r., nieruchomość położona przy dawnej ul. Górników 29, oznaczona hip. jako „G hip. nr dawny ” działka nr znajdowała się w strefie II, w której obowiązywała zabudowa luźna lub grupowa o 2 kondygnacjach oraz 20% powierzchni zabudowania. Ponadto przedmiotowa nieruchomość początkowo objęta była decyzją o lokalizacji inwestycji z dnia 19 lutego 1974 r., gdzie miała powstać Z przy P. Z. O, jednak inwestycja nie została zrealizowana, a następnie decyzją z dnia 12 września 1988 r. grunt przeznaczono pod budowę Osiedla Perkuna. Zatem Prezydent m.st. Warszawy uznał, że były właściciel utracił faktyczną możliwość władania przedmiotową nieruchomością po dniu 5 kwietnia 1958 r., czym spełnione zostały obie przesłanki do wypłacenia odszkodowania.

Decyzję w imieniu S P otrzymał adw. R. N. c.

Urząd m.st. Warszawy wypłacił odszkodowania we wskazanej w decyzji z dnia 14 lutego 2012 r. wysokości na rzecz beneficjentów w dniu 19 marca 2012 r. (potwierdzenia przelewów k.171-173).

6. Sprzeciw prokuratora.

Od decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 14 lutego 2012 r., nr 100/GK/DW/2012 ustalającej odszkodowanie Prokurator Regionalny we Wrocławiu w dniu 28 marca 2018 r. (wpływ 4 kwietnia 2018 r.) wniósł sprzeciw do Urzędu m.st. Warszawy, domagając się wznowienie postępowania administracyjnego i wydania nowej decyzji rozstrzygającej o istocie sprawy w myśli art. 151 k.p.a.

Prokurator w uzasadnieniu sprzeciwu podniósł, że J. R ówczesny Zastępca Dyrektora Biura Gospodarki Nieruchomościami w dniu 14 lutego 2012 r. podpisał decyzję odszkodowawczą nr 100/DW/GK/2012 przyznającą odszkodowanie w łącznej kwocie 580.282.00 zł. za nieruchomość położoną przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56) w zamian za przyjęcie korzyści majątkowej w gotówce, w kwocie nie mniejszej niż 58.028 zł, stanowiącej równowartość 10 % odszkodowania. W Prokuraturze Regionalnej we Wrocławiu pod sygn. akt . toczy się śledztwo m.in. przeciwko J. R ., któremu w dniu 9 stycznia 2018 r. przedstawiono szereg zarzutów min. o czyny z art. 228 § 5 k.k. i art. 228 § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w tym dotyczących przyjęcia korzyści majątkowej w zamian za pozytywne załatwienie decyzji do nieruchomości położonej w Warszawie przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54

i 56). Prokurator wskazał, że przesłanką wznowienia postępowania w trybie art. 145 § 1 pkt.2 k.p.a. jest wydanie decyzji w wyniku przestępstwa. Fakt przyjęcia korzyści majątkowej przez J. R. został potwierdzony w wyjaśnieniach R. N., J. P. oraz innymi dowodami.

7. Zgromadzony materiał dowodowy.

Powyższy stan faktyczny Komisja ustaliła na podstawie: dokumentów z akt postępowania rozpoznawczego KR III R 25/22, akt Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy dotyczących wydania decyzji ustalającej odszkodowanie za nieruchomości położoną w Warszawie przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56), ozn. hip. „G hip. nr dawny ”, akt postępowania przez SKO o sygn.: , kserokopii akt prokuratorskich , kserokopii akt postępowań spadkowych przeprowadzonych w Sądzie Rejonowym w Obornickich:

Powyższe dokumenty Komisja uznała za wiarygodne w całości, co do okoliczności w nich wskazanych.

III

1. Po rozpatrzeniu materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

1.1. Decyzja Prezydenta m.st. Warszawy o ustaleniu i wypłacie odszkodowania na rzecz beneficjentów została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na wynik sprawy.

Postępowanie administracyjne oparte jest na zasadzie prawdy materialnej, co oznacza, że jego celem jest ustalenie tej prawdy w oparciu o fakty i okoliczności udowodnione. Dotarcie do prawdy materialnej następuje dzięki zgromadzeniu odpowiedniego materiału dowodowego, a następnie jego ocenie. Organ administracji powinien podjąć wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy (art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.,dalej: k.p.a.). Jest przy tym obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy i na podstawie całokształtu materiału dowodowego ocenić, czy dana okoliczność została udowodniona (art. 77 § 1 i art. 80 k.p.a.). Właściwa realizacja zasady prawdy obiektywnej zawsze zależy od przestrzegania gwarancji zawartych w przepisach procedury

administracyjnej, regulujących postępowanie dowodowe. Prawidłowe ustalenie stanu faktycznego sprawy jest niezbędnym elementem zastosowania właściwej normy prawa materialnego.

Zebranie całego materiału dowodowego to zebranie dowodów dotyczących wszystkich mających znaczenie prawne dla sprawy faktów. Określenie faktów mających znaczenie dla sprawy dokonuje organ administracji publicznej w oparciu o przepis prawa materialnego, będący podstawą rozstrzygnięcia sprawy, w którym zapisany jest hipotetyczny stan faktyczny. Fakty zapisane w normie prawa materialnego składają się na fakty mające znaczenie prawne dla sprawy, do których ustalenia obowiązany jest organ administracji publicznej rozpoznający sprawę (V. B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Wyd. 16, Warszawa 2019).

W prawomocnym wyroku z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie sygn. akt I SA/Wa 1275/19, zapadłym w podobnym stanie faktycznym (sprawa o odszkodowanie w trybie art. 215 ust. 2 u.g.n. oraz dot. orzeczenia niniejszej Komisji) trafnie wskazano, że organ miał utrudnione możliwości prawidłowego ustalenia stanu faktycznego sprawy, choćby z powodu upływu znacznego okresu czasu (54 lata) i trudnościami z odnalezieniem kompletnej dokumentacji archiwalnej, w tym i wieczystoksięgowej. Fakt ten nie zwalniał jednak organu od należytego, zgodnego z obowiązującymi zasadami wynikającymi z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego prowadzenia przed wydaniem rozstrzygnięcia postępowania administracyjnego zmierzającego do ustalenia stanu faktycznego sprawy, który następnie winien być skonfrontowany z normą prawną zawartą w powołanym art. 215 ust. 2. Organ powinien był także w uzasadnieniu wydanej decyzji dokonać oceny wartości dowodowej uzyskanych środków dowodowych i na podstawie tak dokonanej analizy całego zebranego w sprawie materiału dowodowego wydać rozstrzygnięcie w sprawie odszkodowania za przedmiotową nieruchomość.

We wskazanym wyżej orzeczeniu trafnie przypomniano, w postępowaniu administracyjnym wydanie prawidłowej decyzji w każdym przypadku powinno poprzedzać dokładne ustalenie stanu faktycznego istotnego w sprawie. Art. 77 § 1 k.p.a. stanowi, że organ administracji publicznej zobowiązany jest w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzeć cały materiał dowodowy. Jako dowolne należy więc traktować ustalenia faktyczne mogące znaleźć wprawdzie potwierdzenie w materiale dowodowym, ale niekompletnym czy nie w pełni rozpatrzonym. Zarzut dowolności zostaje wykluczony dopiero ustaleniami dokonanymi w całości materiału dowodowego (art. 80 k.p.a.), zgromadzonego i rozpatzonego w sposób wyczerpujący, a więc przy podjęciu wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego

wyjaśnienia stanu faktycznego, jako warunku niezbędnego wydania decyzji o przekonującej treści. Sąd stoi na stanowisku, że niewyjaśnienie wszystkich okoliczności mających istotne znaczenie w sprawie oraz nie uzasadnienie decyzji w sposób właściwy narusza podstawowe zasady postępowania administracyjnego. Dlatego też zbadanie podniesionych przez Komisję zagadnień było elementem niezbędnym do dokonania oceny prawidłowości wszczęcia i przeprowadzenia kwestionowanego postępowania.

Tym wymaganiom Prezydent m.st. Warszawy nie sprostał w niniejszym postępowaniu odszkodowawczym. Organ nie podjął koniecznych poszukiwań dowodowych, które pozwoliłyby na wykazanie, że poprzedni właściciel bądź jego następcy prawni zostali pozbawieni faktycznej możliwości władania sporną nieruchomością po dniu 5 kwietnia 1958 r. Nie wyjaśnił nadto, czemu tak uczynił, czyli nie wyjaśnił, dlaczego w swoich rozważaniach nie uwzględnił innych materiałów dowodowych, nie wyjaśnił powodów dla których innym dowodom odmówił ewentualnie wiarygodności i mocy dowodowej. Chociaż organ pozostaje zgodnie z treścią art. 80 k.p.a. swobodny w ocenie zebranych dowodów, to jednakże podkreślić należy, że musi on wprawdzie wykazać, że podjął próby zdobycia niezbędnych do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy materiałów, jak również że zwracał się on do właściwych jednostek lub instytucji celem ustalenia, czy są w posiadaniu potrzebnej dokumentacji, która pozwoliłaby w przypadku kontrolowanego postępowania na określenie spełnienia (lub niespełnienia) ustawowej przesłanki „pozbawienia możliwości władania po 5 kwietnia 1958 r.” Taki obowiązek organu wynika wprost z art. 7 k.p.a. Brak prawidłowego ustalenia rzeczywistego stanu faktycznego sprawy uniemożliwia organowi jego prawidłowe skonfrontowanie z odpowiednią normą prawną.

W ocenie Komisji z analizy akt sprawy wynika, że jej stan faktyczny nie został przez organ orzekający o przyznaniu odszkodowania wyjaśniony dostatecznie do podjęcia przez organ odszkodowawczy prawidłowej i znajdującej oparcie w zebranych i w całości przeanalizowanym materiale dowodowym decyzji. Warunkiem prawidłowego zastosowania przepisu prawa jest bowiem pokrywanie się hipotetycznego, wynikającego z normy prawnej stanu faktycznego ustalonego w danej sprawie przez organ.

W ocenie Komisji, Prezydent m.st. Warszawy nie przedstawił w sposób zgodny z zasadami postępowania administracyjnego motywów swojego rozstrzygnięcia, a ustalenia faktyczne wskazanego organu administracji nie spełniają wymogów art. 7, art. 77 § 1, art. 80 k.p.a. W licznych wątkach badanego rozstrzygnięcia organ pierwszej instancji naruszył także zasady prowadzenia postępowania dowodowego.

Ponadto badane rozstrzygnięcie narusza normę określoną w treści 107 § 3 k.p.a.

Przedmiotem kontroli Komisji jest decyzja Prezydenta m.st. Warszawy o ustaleniu i wypłacie odszkodowania za nieruchomość położoną w Warszawie przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56), ozn. hip. jako „G [] hip. nr [] dawny [] ”, działka nr [], która obecnie stanowi część działek ewidencyjnych nr [] i nr [] z obrębu [], stanowiących własność Skarbu Państwa na rzecz: S [], P [], H [] P [] – M [], P [] P []. Materialnoprawną postawę ww. decyzji stanowi art. 215 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Zgodnie z powołanym artykułem, w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania przez Prezydenta m.st. Warszawy przepisy ustawy dotyczące odszkodowania za wywłaszczone nieruchomości stosuje się odpowiednio do domu jednorodzinnego, jeżeli przeszedł on na własność państwa po dniu 5 kwietnia 1958 r. oraz do działki, która przed dniem wejścia w życie dekretu wymienionego w ust. 1 mogła być przeznaczona pod budownictwo jednorodzinne, jeżeli poprzedni właściciel bądź jego następcy prawni zostali pozbawieni faktycznej możliwości władania nią po dniu 5 kwietnia 1958 r. W ramach przyznanego odszkodowania poprzedni właściciel bądź jego następcy prawni mogą otrzymać w użytkowanie wieczyste działkę pod budowę domu jednorodzinnego.

Cytowany przepis ma charakter szczególny w stosunku do ogólnych zasad przyznawania odszkodowania przewidzianych w ustawie o gospodarce nieruchomościami. Oznacza to m.in., iż jest on wyłączną podstawą ustalenia przesłanek do przyznania odszkodowania bez potrzeby sięgania do innych przepisów tej ustawy. Szczególny charakter tego przepisu nakazuje ścisłą jego wykładnię (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 29 listopada 2010 r. sygn. akt I SA/Wa 71/10, [www://orzeczenia.nsa.gov.pl/](http://www.orzeczenia.nsa.gov.pl/)). Gramatyczna wykładnia art. 215 ust. 2 u.g.n. prowadzi do wniosku, że odszkodowanie przysługuje wówczas, gdy działka była objęta działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na terenie M. St. Warszawy, przed datą wejścia w życie dekretu mogła być przeznaczona pod budownictwo jednorodzinne oraz jeżeli poprzedni właściciel bądź jego następcy prawni zostali pozbawieni faktycznej możliwości władania nią po dniu 5 kwietnia 1958 r. (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 15 grudnia 2015 r. sygn. akt I SA/Wa 721/15, [www://orzeczenia.nsa.gov.pl/](http://www.orzeczenia.nsa.gov.pl/)). Wskazane warunki muszą być spełnione kumulatywnie.

1.2. Przesłanka planistyczna.

W ocenie Komisji Prezydent m.st. Warszawy nie zebrał w prawidłowy sposób materiału dowodowego pozwalającego na wyjaśnienie (ustalenie) przesłanki przeznaczenia nieruchomości pod budownictwo jednorodzinne.

Należy podkreślić, że organ w uzasadnieniu decyzji z dnia 14 lutego 2012 r., nr 100/GK/DW/2012 wskazał, iż zgodnie z Ogólnym Planem Zabudowania m.st. Warszawy zatwierdzonym przez Ministerstwo Robót Publicznych w dniu 11 sierpnia 1931 r., obowiązującym w dacie wejścia w życie dekretu z dnia 26 października 1945 r. nieruchomość położona przy dawnej ul. Górników 29, oznaczona hip. jako „G hip. nr dawny ” działka nr , znajdowała się w strefie II, w której obowiązywała zabudowa luźna lub grupowa o 2 kondygnacjach oraz 20% powierzchni zabudowania.

Komisja stwierdziła przy tym, że analiza materiału dowodowego zgromadzonego przez Prezydenta m.st. Warszawy w toku prowadzonego postępowania nie pozwalała na jednoznaczne i precyzyjne wyjaśnienie w jakiej określonej planem z 1931 r. strefie stanu zabudowy rzeczywiście przedmiotowa działka się znajdowała. Na poczynienie takich kategoriycznych ustaleń nie pozwala bowiem materiał dowodowy zawarty w aktach sprawy Prezydenta m.st. Warszawy. Poczynione przez organ ustalenia w tym zakresie stanowią wyłącznie przypuszczenie, że przedmiotowa nieruchomość mogła być przeznaczona pod budownictwo jednorodzinne przed dniem wejścia w życie dekretu.

Podkreślenia bowiem wymaga, że sam fakt dołączenia do materiału dowodowego sprawy fragmentu reprodukcji Ogólnego Planu Zabudowania m.st. Warszawy z 1931 r. (k. 85-90 akt Prezydenta m.st. Warszawy) należy uznać za niewystarczające do wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, bowiem taki fragment planu winien być przedmiotem dalszego opracowania przez biegłego geodetę, powołanego przez organ, który to winien w sporządzonym opracowaniu odwzorować przebieg dawnej działki hipotecznej na właściwym miejscu przedmiotowego planu. Ponadto fragment reprodukcji planu jest niemiarodajny, ponieważ w znacznym stopniu jest zniszczony, w szczególności w obszarze koloru przypisanego do strefy II. Zatem koniecznym było uzyskanie specjalistycznego opracowania planu ogólnego zabudowy.

Mając zaś na uwadze ogólnikowość i niejasności przedmiotowego planu zabudowy z 1931 r., tj. brak możliwości precyzyjnego odniesienia go do przebiegu granic dawnych działek hipotecznych przez osobę nieposiadającą odpowiedniej wiedzy specjalistycznej - zasadnym było powołanie biegłego specjalisty geodety na okoliczność sporządzenia precyzyjnego wykreślenia zawierającego wykreślenie granic dawnych działek hipotecznych na tym planie.

W kontekście analizowanego wątku należy ponadto wskazać, że w sprawie o zbliżonym stanie faktycznym Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 3 sierpnia 2006 r. sygn. akt I SA/Wa 2116/05 także stwierdził po przeanalizowaniu materiału dowodowego zgromadzonego na tę okoliczność, iż nie pozwala on na poczynienie kategorycznych ustaleń w tym przedmiocie. Stwierdzone zaś naruszenie skutkowało przy tym uchYLENIE rozstrzygnięć wydanych w sprawie przez organ I i II instancji. Sąd wskazał w orzeczeniu, że analiza akt sprawy nie pozwala na ocenę, na jakiej podstawie organ ustalił, że przedmiotowa nieruchomość znajduje się w tej właśnie strefie. Z załączników do pisma z dnia 30 grudnia 2010 r. Archiwum Państwowe m.st. Warszawy nie sposób ustalić, w jakiej strefie położona jest działka nr , która obecnie stanowi część działek ewidencyjnych nr i nr z obrębu . Na reprodukcji Ogólnego Planu Zabudowania m.st. Warszawy z

1931 r. nie zostało oznaczone położenie tej działki, w dodatku jak już wyżej wspomniano ilustracja stanu zabudowy w znacznym stopniu jest uszkodzona, zatem nie może stanowić dowodu na okoliczność strefy i obowiązującego w niej sposobu zabudowy. Wobec braku oznaczenia położenia działki na planie nie można ustalić, która ze stref opisanych i oznaczonych kolorami w opisie ma zastosowanie do spornej nieruchomości. Ogólne stwierdzenie w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, że nieruchomość położona przy dawnej ul. Górników 29, oznaczona hip. jako „G hip. nr ławny ” działka nr , znajdowała się w strefie II, w której obowiązywała zabudowa luźna lub grupowa o 2 kondygnacjach oraz 20% powierzchni zabudowania nie może stanowić podstawy uznania, iż Prezydent m.st. Warszawy prawidłowo dokonał oceny sposobu zabudowania przedmiotowego gruntu. Tożsame rozważania potwierdzono także w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 6 sierpnia 2008 r. w sprawie I SA/Wa 2008, w którym wskazano, że dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy koniecznym jest bezsporne i nie nasuwające żadnych wątpliwości ustalenie miejsca położenia nieruchomości i oznaczenie jej na planie. Możliwość przeznaczenia nieruchomości pod budownictwo jednorodzinne ocenia się na podstawie istniejącego w dniu wejścia w życie dekretu planu zabudowania, a jako materiał dowodowy winny służyć wyrys i wypis z planu, na którym powinna być oznaczone dokładne położenie przedwojennej nieruchomości.

W toku zaś prowadzonego przed Prezydentem m.st. Warszawy nie uzyskano dowodu w postaci wyrysu i wypisu z planu, na którym zostałyby oznaczone dokładnie przebieg przedwojennej nieruchomości, o którym mowa w ww. orzeczeniu, sporządzonego przez biegłego geodetę.

Komisja nie kwestionuje przy tym bogatego orzecznictwa w uzasadnieniu decyzji Prezydenta m.st. Warszawy dotyczącego przesłanki przeznaczenia pod budownictwo jednorodzinne. Przy czym żadne z powołanych w uzasadnieniu decyzji organu pierwszej instancji orzeczeń nie zwalnia organu orzekającego w sprawie od dokonania w tym zakresie precyzyjnych i wolnych od wad ustaleń co do rzeczywistego przeznaczenia badanej nieruchomości zgodnie z postanowieniami planu zabudowy. Zlecenia wykonania takiego opracowania decyzji Prezydent m.st. Warszawy zaniechał.

W sprawie zaniechano również zbadania okoliczności, czy dla przedmiotowego terenu nie był opracowywany w latach 30 – tych ubiegłego wieku plan zabudowy szczegółowej. Analiza akt sprawy potwierdza okoliczność, iż Prezydent m.st. Warszawy nie podejmował działań wyjaśniających w tym zakresie. W ocenie Komisji uzyskanie ewentualnych informacji nawet w zakresie dot. opracowywania planu szczegółowej zabudowy mogą również mieć istotny walor dowodowy przy interpretacji zapisów planu ogólnego. Niemniej takich czynności w niniejszej sprawie nie wykonano.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że zaniechania Prezydenta m.st. Warszawy miały wpływ na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia, bowiem dotyczył istotnej przesłanki warunkującej wypłatę odszkodowania określonej w treści art. 215 ust. 2 u.g.n., jak również poczynione w taki sposób ustalenia posiadają wątpliwy charakter, nie zaś precyzyjny i przy tym wolny od wad.

1.3. Pozbawienie dawnego właściciela nieruchomości możliwości władania działką po dniu 5 kwietnia 1958 r.

W odniesieniu do drugiej z przesłanek wskazanych w art. 215 ust. 2 u.g.n., tj. pozbawienie byłych właścicieli faktycznej możliwości władania działką po dniu 5 kwietnia 1958 r., wskazać należy na prezentowany w orzecznictwie sądowym pogląd, że przez faktyczne władanie rozumie się nie tylko efektywne korzystanie z nieruchomości, ale także możliwość takiego korzystania, choćby władający nieruchomością nie czynił z niej użytku (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 8 czerwca 2006 r. sygn. I SA/Wa 2138/05, [www://orzeczenia.nsa.gov.pl/](http://orzeczenia.nsa.gov.pl/), wyrok NSA z dnia 23 marca 1998 r. sygn. IV SA 311/96, [www://orzeczenia.nsa.gov.pl/](http://orzeczenia.nsa.gov.pl/)).

W orzecznictwie podkreśla się także, że negatywna przesłanka w postaci pozbawienia faktycznej możliwości władania działką po dniu 5 kwietnia 1958 r. może być dostatecznie zobiektywowana w zasadzie wyłącznie poprzez ustalenie o objęciu faktycznego, rzeczywistego

władztwa przez państwo. Chodzi tu o faktyczne przejęcie władztwa, a nie o objęcie w posiadanie w rozumieniu dekretu z dnia 26 października 1945 r. (por. NSA w wyroku z dnia 1 kwietnia 1999 r. sygn. akt IV SA 614/97).

Przepis art. 215 ust. 2 u.g.n. operuje konkretną datą 5 kwietnia 1958 r., wobec czego Komisja kontrolując postępowanie zakończone decyzjami o ustaleniu i wypłacie odszkodowania zobligowana była zbadać, czy organ prawidłowo uznał, że były właściciel nieruchomości lub jej następcy prawni zostali pozbawieni faktycznej możliwości władania nieruchomością po tym dniu.

W ocenie Komisji Prezydent m.st. Warszawy nie zbadał w sposób prawidłowy również czy w sprawie została spełniona pozbawienia byłych właścicieli faktycznej możliwości władania działką po dniu 5 kwietnia 1958 r.

W odniesieniu do przesłanki utraty przez dawnego właściciela nieruchomości lub jego następców prawnych pozbawienia faktycznej możliwości władania nią po dniu 5 kwietnia 1958 r. wskazano, że przedmiotowy grunt (działka nr , która obecnie stanowi część działek ewidencyjnych: nr i nr . z obrębu), przynależał do kompleksu kilkudziesięciu nowo wytyczonych działek.

Komisja na podstawie zebranego materiału dowodowego ustaliła, że inwestycje jakie były realizowane na przedmiotowym gruncie, na podstawie których Prezydent m.st. Warszawy wywiódł utratę władztwa dawnego właściciela po 5 kwietnia 1958 r. nie były jedyne. Prezydent m.st. Warszawy W uzasadnieniu decyzji ustalającej odszkodowanie wskazywał na decyzję o lokalizacji inwestycji z dnia 19 lutego 1974 r., Nr , na podstawie, której ustalono lokalizację Zi S Zi przy P Z O na terenie przy ul. Ostrobramskiej. Przy czym inwestycja nie została zrealizowana. Następnie powoływał się na decyzję z dnia 12 września 1988 r., nr , iż ustanowiony został zarząd nieruchomości na rzecz P. C O. z siedzibą w Warszawie. Następnie decyzją z dnia 31 października 1991 r., nr : Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, P- C O z siedzibą w Warszawie nabyło z mocy prawa dnia 5 grudnia 1990 r. na 99 lat (do dnia 5 grudnia 2089 r.) prawo użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własności Skarbu Państwa, położnych przy ul. Perkuna o łącznej powierzchni m² wraz z nieodpłatnym nabyciem prawa własności budynków znajdujących się na gruncie. Kolejno decyzją z dnia 17 grudnia 1993 r., nr Burmistrz Dzielnicy Gminy Warszawa Praga - Południe zezwolił na budowę przy ul. Perkuna trzech budynków mieszkalnych, wielorodzinnych, oznaczonych nr 2, 2A, 2B, zaś po dokonaniu komisyjnego odbioru końcowego, przekazane zostały A O: „N. Dc ”.

Tymczasem z ustaleń Komisji na podstawie dokumentacji z Archiwum Państwowego w Warszawie wynika, iż zgodnie z czasowym zaświadczeniem lokalizacyjnym w dniu 4 czerwca 1954 r., nr [redacted] Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy, Stołeczny Urząd Budownictwa wyraziło zgodę na realizację inwestycji w postaci ogródków działkowych do końca 1960 r. Inwestycja miała być realizowana w 1955 r., a inwestorem był Z [redacted] Z [redacted] M [redacted] : m.st. Warszawy. W związku powyższym poczynione w tym zakresie ustalenie Komisji pozwala przypuszczać, że poprzedni właściciel bądź jego następcy prawni zostali pozbawieni faktycznej możliwości władania nieruchomością przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Perkuna 54 i 56) już w 1954 r. Analizy powyższej okoliczności zaniechał Prezydent m.st. Warszawy.

W ocenie Komisji Prezydent m.st. Warszawy nie zbadał w sposób prawidłowy, czy w sprawie została spełniona druga z przesłanek wskazanych w art. 215 ust. 2 u.g.n., tj. pozbawienie poprzedniego właściciela bądź jego następców prawnych faktycznej możliwości władania działką po dniu 5 kwietnia 1958 r.

Zdaniem Komisji ustalenia Prezydenta m.st. Warszawy nie pozwalają na jednoznaczne stwierdzenie, że w sprawie zaktualizowała się druga przesłanka z art. 215 ust. 2 u.g.n. Z okoliczności przytoczonych w uzasadnieniu decyzji ustalającej odszkodowanie nie sposób wyprowadzić wniosku o utracie przez dawnego właściciela faktycznej możliwości władania nieruchomością po dniu 5 kwietnia 1958 r. Prezydent m.st. Warszawy pominął wcześniejsze inwestycje, powołał się jedynie na decyzje lokalizacyjne z lat 70-tych i 80-tych, przy czym sam wskazał, że inwestycja pod Z [redacted] S [redacted] Z [redacted] ostatecznie nie została zrealizowana. Ponadto Prezydent m.st. Warszawy nie odniósł się w żaden sposób, czy badał, a także ustalił jakiegokolwiek inne okoliczności, które wskazywałyby na faktyczne władanie nieruchomością, jak również, czy po roku 1960 (upływie czasowego zaświadczenia lokalizacyjnego o ogródkach działkowych), do momentu powstania planów, a także wdania decyzji zezwalające na budowę osiedla mieszkaniowego, były podejmowane, albo realizowane inne inwestycje.

W związku powyższym uwzględniając, iż utrata faktycznego władztwa nad przedmiotową nieruchomością mogła nastąpić przed dniem 5 kwietnia 1958 r., a Prezydent m.st. Warszawy nie poczynił w tym zakresie ustaleń, uznać należy, iż niewyjaśniony pozostaje moment, w którym doszło do faktycznej utraty możliwości władania nieruchomością. Prezydent m.st. Warszawy nie wskazał, że przedmiotowy grunt po wojnie stanowiły ogródki działkowe, następnie długo były to tereny niezabudowane. Do podobnych wniosków można dojść analizując zdjęcia uzyskane strony internetowej Urzędu m.st. Warszawy (<https://mapa.um.warszawa.pl/>) dla obszaru objętego niniejszą decyzją, tj. działek [redacted] i [redacted] z [redacted]

obrębu, bowiem dopiero na zdjęciach oddających stan na lata 90-te widoczne są prace z budowy kompleksu budynków mieszkalnych, które istnieją do dnia dzisiejszego przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Peruna 54 i 56).

Komisja podziela pogląd wyrażony przez Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 21 listopada 2018 r., sygn. akt I OSK 74/17, zgodnie z którym faktyczna możliwość władania, o której mowa w art. 215 ust. 2 u.g.n. odnosi się do stanu faktycznego, tzn. takiego, w którym poprzedni właściciel lub jego następcy prawni mogli korzystać z nieruchomości. W ocenie Komisji zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na poczynienie jednoznacznych ustaleń w tym zakresie. Prezydent m.st. Warszawy w uzasadnieniu swojej decyzji nie powołał ponadto żadnych okoliczności faktycznych sprawy wskazujących na władanie nieruchomością przy dawnej ul. Górników 29 (obecnie ul. Peruna 54 i 56) przez poprzedniego właściciela bądź jego następców prawnych do dnia 5 kwietnia 1958 r. Natomiast argumenty jakie powołał Prezydent m.st. Warszawy na okoliczność utraty faktycznego władztwa po dniu 5 kwietnia 1958 r. również jest niejednoznaczna, bowiem organ wskazuje na decyzje lokalizacyjne, które nie doszły do realizacji, a następnie decyzje związane z budową osiedla mieszkalnego, przy czym ze zgromadzonej dokumentacji wynika, iż bardziej prawdopodobnym momentem utraty władztwa nieruchomością przez dawnego właściciela było przeznaczenie gruntu pod ogródki działkowe w 1954 r. Ponadto gdyby nawet nie uwzględniać czasowego zaświadczenia lokalizacyjnego do 1960 r., to zawarcie umowy z dnia 3 stycznia 1994 r. na budowę osiedla mieszkaniowego wielorodzinnego przy ul. Peruka, z postanowieniem w umowie, że Dzielnica Gmina Warszawa Praga Południe zobowiązała się do przekazania w użytkowanie wieczyste na 99 lat w drodze bezprzetargowej terenu o pow. m² położnego pomiędzy ul. Peruka, ul. Ostrobramska przeznaczonego na realizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na rzecz M. S. M. „N. D. ”, a także jego finalne oddanie do użytku w 1995 r. również w ocenie Komisji pozwalałoby ocenić odmienne niż w uzasadnieniu decyzji Prezydent m.st. Warszawy kiedy doszło do utraty faktycznego władztwa. Niewątpliwie bardziej prawdopodobny byłby moment oddania do użytku osiedla mieszkaniowego niż jak organ wskazywał w uzasadnieniu na decyzje lokalizacyjną z dnia 19 lutego 1974 r. oraz kolejne po tej dacie decyzje. Okoliczność ta ma rozstrzygające znaczenie w niniejszej sprawie, dlatego powinna zostać ustalona przy zachowaniu wymogów określonych przez przepisy art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 k.p.a.

W konsekwencji powyższego, w ocenie Komisji, decyzja ustalająca odszkodowanie została wydana z naruszeniem art. 215 ust. 2 u.g.n., gdyż pomimo brak zbadania w sposób rzetelny przesłanki pozbawienia poprzedniego właściciela bądź jego następców prawnych

faktycznej możliwości władania nieruchomością po dniu 5 kwietnia 1958 r., Prezydent m.st. Warszawy ustalił odszkodowanie. Natomiast wydając decyzję organ był obowiązany ustalić dokładnie stan faktyczny sprawy i zawrzeć szczegółowe wnioski z tych ustaleń w uzasadnieniu decyzji. W utrwalonym orzecznictwie sądowym przyjmuje się zgodnie, że organ prowadzący postępowanie ma tak ustalić stan faktyczny sprawy, aby był zgodny z rzeczywistością. W szczególności jest obowiązany dokonać wszechstronnej oceny okoliczności konkretnego przypadku na podstawie analizy całego materiału dowodowego, a stanowisko wyrażone w decyzji uzasadnić w sposób wymagany przez przepisy k.p.a. (por. np. wyrok NSA z dnia 26 maja 1981 r., sygn. akt SA 810/81).

1.4. Naruszenie art. 107 § 3 k.p.a.

Elementem koniecznym prawidłowo wydanej decyzji administracyjnej jest precyzyjne określenie podstawy prawnej rozstrzygnięcia, sformułowanie precyzyjnej osnowy rozstrzygnięcia oraz jej uzasadnienie faktyczne i prawne. Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 107 § 3 k.p.a. uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

Uzasadnienie stanowi integralną część decyzji i jego zadaniem jest wyjaśnienie rozstrzygnięcia, stanowiącego dyspozytywną część decyzji. Obowiązek jego sporządzenia wiąże się także z wyrażoną w art. 11 k.p.a. zasadą przekonywania, która zobowiązuje organy administracji publicznej do dołożenia szczególnej staranności w uzasadnieniu swoich rozstrzygnięć. Motywy decyzji winny odzwierciedlać rację decyzyjną i wyjaśnić tok rozumowań prowadzących do zastosowania konkretnego przepisu prawa materialnego do rzeczywistej sytuacji faktycznej. Zadaniem uzasadnienia faktycznego jest przekonanie strony o prawidłowości decyzji. Jednocześnie też powinno ono stwarzać organom nadzoru możliwość sprawdzenia, czy w sprawie dokonano wszystkich koniecznych ustaleń, co do stanu faktycznego, czy dokonano prawidłowej subsumpcji, jaki był tok rozumowania organu wydającego decyzję oraz motywy rozstrzygnięcia.

W ocenie Komisji, w rozpatrywanej sprawie kontrolowana decyzja nie spełnia wskazanych wymogów. Przedstawiony w uzasadnieniu decyzji stan faktyczny sprawy jest w ocenie Komisji niepełny, a przez to podjęte rozstrzygnięcie nieprzekonujące. Wnioski

Prezydenta m.st. Warszawy wynikające ze zgromadzonego materiału dowodowego nie mogą być w obecnym stanie sprawy zaakceptowane, ponieważ nie zostały wszechstronnie rozważone, z uwzględnieniem okoliczności wynikających z innych dowodów. Część ustaleń faktycznych poczynionych przez organ budzi uzasadnione wątpliwości, co świadczy przy tym o braku ich wszechstronnego wyjaśnienia ze strony Prezydenta m. st. Warszawy. Uzasadnienie wydanej decyzji przy tym nie wyjaśnia wszystkich występujących w sprawie wątpliwości, dlatego też nie spełnia kryteriów określonych w treści art. 107 § 3 k.p.a.

2. Podstawy uchylecia decyzji w całości.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której uchyla decyzję reprivatyzacyjną w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi, który wydał ostateczną decyzję reprivatyzacyjną, jeżeli decyzja ta została wydana z naruszeniem prawa, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie.

Decyzja o ustaleniu i wypłacie odszkodowania została wydana w oparciu o niepełne ustalenia w zakresie stanu faktycznego, w tym również organ nie zebrał pełnego materiału dowodowego w niniejszej sprawie, zaniechano również jego prawidłowej oceny – zgodnie z dyrektywami wpływającymi z art. 80 k.p.a. Brak ustalenia przeznaczenia nieruchomości pod budownictwo jednorodzinne (tj. w oparciu o prawidłowo przeprowadzone w tym zakresie dowody) oraz ustalenia rzeczywistego momentu utraty przez dawnego właściciela nieruchomości faktycznej możliwości władania nieruchomością gruntową. Nadto organ rozpoznający niniejszą sprawę w pierwszej instancji naruszył przy tym liczne reguły i zasady prowadzenia postępowania dowodowego. Organ w toku procedowania nie uzyskał również wyczerpującego materiału dowodowego.

Tymczasem ustalenie powyższych okoliczności jest warunkiem niezbędnym by móc stwierdzić, że w sprawie wystąpiły kumulatywnie wszystkie przesłanki kwalifikujące omawianą nieruchomość do ustalenia i przyznania odszkodowania.

Ponadto w niniejszej sprawie w ocenie Komisji doszło do naruszeń normy proceduralnej które stanowi o obowiązku wyczerpującego uzasadnienia wydanej decyzji.

W ocenie Komisji wydana decyzja nie odpowiada dyspozycji ww. norm prawnych.

W konsekwencji Komisja uznała, że decyzja Prezydenta m.st. Warszawy podlega uchyleciu w całości i przekazaniu do jej ponownego rozpoznania.

3. Przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Prezydentowi m.st. Warszawy.

Stosownie do treści art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., wydając decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 3, Komisja wskazuje okoliczności, które należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy. Zapatrywania prawne i wskazania Komisji co do dalszego postępowania są wiążące dla organu, któremu przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Wskazany w art. 29 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. zwrot „konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie”, jest zwrotem ocennym i stwierdzenie tej okoliczności oznacza konieczność przeprowadzenia przez organ (Prezydenta m.st. Warszawy) postępowania wyjaśniającego w całości lub znacznej części.

Natomiast z art. 30 ust. 1 pkt. 4a ww. ustawy Komisja wydaje decyzję, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2-4, jeżeli stwierdzono inne naruszenie przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na wynik sprawy, w szczególności jeżeli stroną postępowania o wydanie decyzji reprivatyzacyjnej była osoba, która nie była osobą uprawnioną w rozumieniu art. 7 ust. 1 dekretu, osobę uprawnioną reprezentował kurator ustanowiony dla osoby nieznannej z miejsca pobytu, a nie było podstaw do jego ustanowienia, ustanowiono kuratora spadku działającego w imieniu osoby nieżyjącej lub z naruszeniem przepisów o dziedziczeniu, w tym przepisów dotyczących dziedziczenia spadków wakujących lub nieobjętych, lub stwierdzono naruszenie prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy.

Według Komisji w sprawie zrealizowały się przesłanki z art. 30 ust. 1 pkt 4a ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Komisja zaznacza, że w sprawie o wysoce zbliżonym stanie faktycznym, i co nader istotne – orzeczeniu zapadłym na gruncie sprawy Komisji – Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w pełni podzielił kluczowe ustalenia niniejszego organu.

Wspominanym zaś wyżej orzeczeniem jest wyroku WSA w Warszawie z 12 sierpnia 2020 r. w sprawie sygn. akt I SA/Wa 1275/19 w którym trafnie uznał, że w rozpatrywanej sprawie spełnione zostały przesłanki, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 4a ustawy z dnia 9 marca 2017 r., co z kolei uzasadniało zastosowanie przez Komisję art. 29 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy, a w konsekwencji uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Prezydentowi. Podkreślić należy, co było już wyjaśniane powyżej, że przekazanie przez Komisję sprawy do rozpoznania organowi, który ją wydał, uzasadnione jest zakresem postępowania dowodowego, który ma zostać ponownie przeprowadzone.

Wyjaśnieniu podlegać ma bowiem zaistnienie jednego z dwóch warunków, od spełnienia których uzależnione jest przyznanie wnioskowanego odszkodowania. Oceniając tę kwestię, Sąd miał również na uwadze, że wobec obszerności materiału dowodowego, zarówno już istniejącego, jak i pozostałego do uzupełnienia, niezwykle istotne jest zapewnienie stronom postępowania możliwości udziału w tym postępowaniu (art. 10 § 1 k.p.a.), a w szczególności możliwości ewentualnego zakwestionowania wydanego przez organ pierwszej instancji rozstrzygnięcia, poprzez możliwość skorzystania z uprawnienia do złożenia odwołania, skutkującego ponownym rozpatrzeniem sprawy przez organ drugiej instancji, czyli zachowanie zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego (art. 16 k.p.a.).

Sytuacja zaś opisana w wyżej wymienionym orzeczeniu sądu ma również zastosowanie także i na gruncie niniejszej sprawy. Podkreślenia bowiem wymaga, że w niniejszej sprawie wyjaśnienia wymagają wszystkie kluczowe przesłanki zastosowania normy art. 215 ust. 2 u.g.n.

Analiza kontrolowanej decyzji Prezydenta m.st. Warszawy prowadzi do wniosku, że postępowanie nie zostało przeprowadzone prawidłowo, a dokonane przez organ ustalenia są w tym zakresie wadliwe. W konsekwencji ocena dokonana na podstawie przyjętych ustaleń nie znajduje umocowania w zgromadzonym materiale dowodowym i jest co najmniej przedwczesna.

Z uwagi na skalę stwierdzonych przez Komisję naruszeń w niniejszej sprawie w istocie rzeczy należy przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w całości, tj. w zakresie wszystkich kluczowych przesłanek przewidzianych w treści art. 215 ust. 2 u.g.n. Dlatego też, w ocenie Komisji, zasadnym jest ponowne rozpoznanie niniejszej sprawy przez organ pierwszej instancji, bowiem w istocie rzeczy Prezydent m.st. Warszawy w niniejszym postępowaniu w znikomym stopniu przeprowadził postępowanie wyjaśniające.

Przede wszystkim w toku ponownego rozpoznania sprawy koniecznym będzie uzupełnienie fragmentu uzyskanego planu o precyzyjne i czytelne wykreślenie bieglego specjalisty, uwzględniające przy tym granice dawnych działek hipotecznych. I tak na podstawie kompletnego materiału dowodowego, organ winien dokonać stosownych ustaleń w sprawie, które następnie w sposób kompleksowy powinny zostać opisane (ocenione) w treści wydanego w sprawie rozstrzygnięcia.

W odniesieniu zaś do przesłanki utraty przez dawnego właściciela nieruchomości możliwości faktycznego władania nią po dniu 5 kwietnia 1958 r., okoliczności zasygnalizowane przez Komisję w pkt. 1.3. decyzji dokumenty i informacje tam wskazane mogą świadczyć o możliwości utraty faktycznego władztwa nad przedmiotową nieruchomością, ponadto należałoby wykluczyć, czy do utraty władztwa nie doszło już przed

wskazaną datą, niemniej okoliczności te wymagają one uzupełnienia o kolejne dowody, w tym również wszechstronnej analizy.

Na podstawie analizy akt sprawy stwierdzono, że Prezydent m.st. Warszawy nie przeprowadzał pod tym kątem czynności dowodowych w niniejszej sprawie, w ocenie zaś Komisji poszerzenie zgromadzonego materiału dowodowego o takie dowody pozwoli na precyzyjne wyjaśnienie daty utraty faktycznej możliwości władania nieruchomością przez poprzedniego właściciela.

Poczynione zaś w tym zakresie ustalenia organu obarczone są istotnymi wadami, które w tym zakresie dyskwalifikują przedmiotowe rozstrzygnięcie.

Organ winien przy tym w kompleksowy sposób wyjaśnić wszelkie zasygnalizowane w uzasadnieniu decyzji Komisji wątpliwości powstałe w niniejszej sprawie.

4. Strony postępowania rozpoznawczego.

Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 28 k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Zasadą jest, że ustalenie interesu prawnego w postępowaniu administracyjnym następuje w toku postępowania, przy zachowaniu reguł prawa obrony przyznanej przepisami prawa procesowego. Wprawdzie postępowanie przed Komisją jest odrębnym postępowaniem, to nie do przyjęcia jest, że obowiązują inne reguły ochrony interesu prawnego. Interes prawny ma strona (strony) postępowania reprivatyzacyjnego, jednostki, których pozbawiono prawa do udziału w postępowaniu zwykłym oraz jednostki, których interes prawny wynika z następstwa prawnego, zarówno co do stron uczestniczących w postępowaniu, jak i pozbawionych tego udziału (por. wyrok NSA z dnia 10 lutego 2009 r., sygn. akt I OSK 329/08).

Za strony przedmiotowego postępowania Komisja uznała H P -M, J M P, B. P będących beneficjentami kontrolowanej decyzji, a także Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu oraz Miasto Stołeczne Warszawę.

Stosownie zaś do treści art. 16a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, Komisja może wszcząć postępowanie rozpoznawcze w razie wniesienia przez prokuratora sprzeciwu od ostatecznej decyzji reprivatyzacyjnej do organu właściwego do wznowienia postępowania albo uchylecia lub zmiany tej decyzji. W razie wszczęcia postępowania rozpoznawczego, w sprawie o której

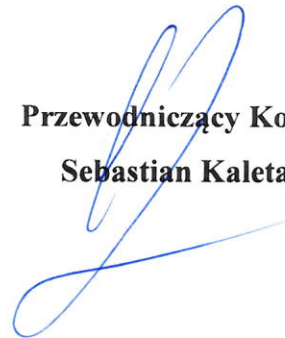
mowa w ust. 1, prokuratorowi służą prawa strony. Z kolei zgodnie z treścią art. 16b powołanej ustawy prokurator niezwłocznie zawiadamia Komisję o wniesieniu sprzeciwu, o którym mowa w art. 16a ust. 1 ustawy.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wszczęciu postępowania rozpoznawczego Komisja zawiadamia m.st. Warszawę oraz pozostałe strony postępowania. Jeżeli decyzja została wydana przez inny organ, stroną postępowania przed Komisją jest ten organ albo inny organ właściwy do rozpoznania sprawy. Z treści cytowanego przepisu wynika, że stroną postępowania rozpoznawczego przed Komisją jest m.st. Warszawa reprezentowane przez Prezydenta m.st. Warszawy.

IV. Konkluzja.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt. 3 w związku z art. 30 ust. 1 pkt 4a Komisja uchyliła w całości decyzje Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 14 lutego 2012 r. nr 100/GK/DW/2012 i przekazała sprawę Prezydentowi m.st. Warszawy do ponownego rozpatrzenia.

Przewodniczący Komisji
Sebastian Kaleta

Pouczenie:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 16 k.p.a.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1 p.p.s.a., art. 53 § 1 p.p.s.a oraz art. 54 § 1 p.p.s.a). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).

2. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.).

3. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

4. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a. Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.

5. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia.